

Tijdig



Wettelijke taken

Gedeputeerde staten benoemt leden en plaatsvervangende leden van het centraal stembureau voor de Provinciale Statenverkiezing.

Het dagelijks bestuur van het waterschap benoemt leden en plaatsvervangende leden van het centraal stembureau voor de waterschapsverkiezing.

Een benoeming geldt voor 4 kalenderjaren.

art. E 17, E 18 en E 20



Burgemeester en wethouders van de gemeente waar de Provinciale Staten vergaderen wijzen locaties aan voor de zittingen van het centraal stembureau voor de Provinciale Statenverkiezing.

Het **dagelijks bestuur van het waterschap** wijst locaties aan voor de zittingen van het centraal stembureau voor de waterschapsverkiezing.

art. E 21 van de Kieswet



In provincies die uit meerdere kieskringen bestaat heeft iedere kieskring een hoofdstembureau.

Burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het hoofdstembureau gevestigd is benoemen de leden en plaatsvervangende leden van het hoofdstembureau van de kieskring.

Deze benoeming geldt voor 1 verkiezing.

art. E 1, tweede lid, art. E 11 en E 12 van de Kieswet



Burgemeester en wethouders stellen een (of meer) gemeentelijk stembureau in en wijzen zittingslocaties en -tijden aan. Ze benoemen leden en plaatsvervangende leden van het gemeentelijk stembureau en benoemen of wijzen ondersteuners aan.

art. E 7, eerste en tweede lid, E 8, eerste lid, Na 2, eerste lid; art. Na 6, eerste lid, van de Kieswet



Burgemeester en wethouders stellen stembureaus in, wijzen stemlokalen aan en benoemen leden en plaatsvervangende leden van de stembureaus.

art. E 3, eerste lid en tweede lid, E 4, eerste lid en J 4, eerste en tweede lid, van de Kieswet



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB: Registratie en kandidaatstelling



Organisatie stemming en telling



Gemeentelijk stembureau



CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Tijdig

De gemeente organiseert een training voor de leden en plaatsvervangende leden van de stembureaus. En voor het gemeentelijk stembureau en de ondersteuners van het gemeentelijk stembureau.

art. E 4, tweede lid en E 8, tweede lid



De gemeente organiseert een training voor het gemeentelijk stembureau en de ondersteuners van het gemeentelijk stembureau.

Na 6, tweede lid, van de Kieswet



Burgemeester en wethouders kunnen besluiten dat kiezers kunnen stemmen voor de verkiezing van een waterschap dat binnen de gemeente ligt maar buiten het gebied van het stemlokaal.

art. J 5, tweede lid, van de Kieswet



December 2026

Uiterlijk
maandag
21 december

Politieke partijen kunnen een verzoek indienen om een aanduiding (partijnaam) te registreren bij het centraal stembureau.

art. G 2, eerste lid, en G 2a, eerste lid, van de Kieswet



Uiterlijk
op de 6e dag na
bekendmaking
besluit over het
registratieverzoek

Mogelijkheid om in beroep te gaan tegen het besluit op het registratieverzoek bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

art. G 5, eerste lid, onder a, van de Kieswet



woensdag
23 december

Het centraal stembureau voor de Tweede Kamerverkiezing (de Kiesraad) publiceert de geregistreerde aanduidingen van politieke partijen voor de Tweede Kamer en de namen van de gemachtigden en plaatsvervangend gemachtigden in de Staatscourant.

art. G 1, achtste lid, van de Kieswet



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB: Registratie en
kandidaatstelling



Organisatie
stemming en telling



Gemeentelijk
stembureau

Januari 2027

Uiterlijk
woensdag
6 januari

Het centraal stembureau beslist over niet-doorwerking van een geregistreerde aanduiding die tot verwarring kan leiden.

art. G 4, tweede en derde lid, van de Kieswet



Uiterlijk op de 6e
dag na bekendmaking
beschikking tot niet
laten doorwerken

Mogelijkheid om in beroep te gaan tegen het besluit tot niet-doorwerking van een aanduiding bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

art. G 5, eerste lid, onder b, van de Kieswet



Uiterlijk
maandag
11 januari

Het centraal stembureau publiceert waar en wanneer kandidatenlijsten en de daarbij horende stukken kunnen worden ingeleverd in het provinciaal blad of het waterschapsblad.

art. H 1, tweede lid, van de Kieswet



van maandag
11 januari tot en
met maandag
1 februari

Gemeente stelt formulieren voor kandidaatstelling beschikbaar. Het formulier voor de instemmingsverklaring is ook verkrijgbaar bij het centraal stembureau.

art. H 1 van het Kiesbesluit



Uiterlijk
maandag
18 januari

Waarborgsommen kandidaatstelling moeten ontvangen zijn door gemeente of waterschap (termijn van orde).

art. H 3, eerste lid, van het Kiesbesluit



van maandag
18 januari tot en
met maandag
1 februari

Mogelijkheid om ondersteuningsverklaringen af te leggen.

art. H 4, derde lid, van de Kieswet



Februari 2027

Uiterlijk
maandag
1 februari

Burgemeester en wethouders maken besluit tot centrale stemopneming door het gemeentelijk stembureau openbaar.

art. N 1, tweede lid, van de Kieswet



Uiterlijk
maandag
1 februari

De Kiesraad publiceert de controleprotocollen voor het gemeentelijk stembureau, het hoofdstembureau en het centraal stembureau in de Staatscourant.

art. Na 27, derde lid, O 6, derde lid, P 1d, derde lid en P 20b, tweede lid, van de Kieswet



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB: Registratie en kandidaatstelling



Organisatie stemming en telling



Gemeentelijk stembureau



CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Februari 2027

Uiterlijk
maandag
1 februari

De Kiesraad publiceert het samenwerkingsprotocol voor de uitslagprogrammatuur op de website van de Kiesraad.

Art. Ea 8, vierde lid, van de Kieswet



Uiterlijk
maandag
1 februari

De Kiesraad stelt de aansluitvoorschriften en gebruiksvoorschriften voor het gebruik van de uitslagprogrammatuur vast.

Art. Ea 4, eerste lid, van de Kieswet en art. Ea 4, derde lid, van het Kiesbesluit



De Kiesraad stelt het model beschikbaar waarmee burgemeester en wethouders en het dagelijks bestuur verklaren of de decentrale voorzieningen en maatregelen voldoen aan de aansluitvoorschriften voor het gebruik van de uitslagprogrammatuur.

Art. Ea 7, eerste lid, van het Kiesbesluit



De Kiesraad publiceert op de website:

- de uitkomst van de onafhankelijke toets van de uitslagprogrammatuur gegevens over eventuele wijzigingen in de uitslagensoftware;
- de beschrijving van de centrale voorzieningen en maatregelen;
- de broncode van de uitslagensoftware en instructies voor het vertalen van de broncode naar machinecode om de werking van de programmatuur te kunnen onderzoeken.

Art. Ea 5, eerste lid, van het Kiesbesluit



Maandag
1 februari

Dag van kandidaatstelling

art. F 1, eerste lid, van de Kieswet



Maandag
1 februari

Burgemeester publiceert tot wanneer een kiezer een volmacht of kiezerspas kan aanvragen in het gemeenteblad.

art. L 7, tweede lid, en K 3, derde lid, van de Kieswet



Tijdig
(vóór dinsdag
2 februari)

Centraal stembureau publiceert tijdstip en plaats van de besloten en openbare zittingen voor kandidaatstelling en de openbare zitting voor de uitslagvaststelling in het provinciaal blad of waterschapsblad.

art. I 2 en art. P 3 van het Kiesbesluit



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB: Registratie en kandidaatstelling



Organisatie stemming en telling



Gemeentelijk stembureau



CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Februari 2027

Dinsdag
2 februari

Kiezersregister is gereed voor de productie van de stempassen.

art. J 7, eerste lid, van de Kieswet



Dinsdag
2 februari,
16.00 uur

Niet-openbare zitting **centraal stembureau** voor onderzoek van de ingeleverde kandidatenlijsten en opmaken van proces-verbaal I 1.

art. I 1, eerste lid, van de Kieswet



Onverwijld
na zitting

Centraal stembureau informeert inleveraar over geconstateerde verzuimen.

art. I 2, eerste lid, van de Kieswet



Onverwijld na
zitting tot de lijsten
onherroepelijk zijn
vastgesteld

Centraal stembureau legt ingeleverde kandidatenlijsten en ondersteuningsverklaringen ter inzage.

art. I 3 van de Kieswet



Na zitting tot en
met de dag waarop
de onherroepelijk
vastgestelde lijsten
openbaar worden
gemaakt

Centraal stembureau legt proces-verbaal I 1 ter inzage.

art. I 18, eerste lid, van de Kieswet; art. I 1 van het Kiesbesluit



Woensdag
3 februari,
9.00-17.00 uur
donderdag
4 februari,
9.00-17.00 uur

Mogelijkheid verzuimen te herstellen.
Mogelijkheid om ondersteuningsverklaringen af te leggen.

art. I 2, tweede en derde lid, van de Kieswet



Vrijdag
5 februari
17.00 uur

Openbare zitting **centraal stembureau** over beslissing geldigheid van kandidatenlijsten, handhaving kandidaten en geplaatste aanduiding en het nummeren van de lijsten. Opmaken proces-verbaal I 4.

art. I 4, I 12 en I 18 van de Kieswet



Na zitting tot en
met de dag waarop
de onherroepelijk
vastgestelde lijsten
openbaar worden
gemaakt

Centraal stembureau legt proces-verbaal I 4 ter inzage.

art. I 18, eerste lid, van de Kieswet; art. I 1 van het Kiesbesluit



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB: Registratie en
kandidaatstelling



Organisatie
stemming en telling

Februari 2027

Onverwijld
na zitting

Centraal stembureau publiceert de processen-verbaal I 1 en I 4 op de website van de gemeente of het waterschap.

art. I 18, tweede lid, van de Kieswet



Uiterlijk
dinsdag
9 februari

Mogelijkheid om in beroep te gaan tegen besluit over geldigheid kandidatenlijst en de handhaving van kandidaten en aanduidingen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

art. I 7, eerste lid, van de Kieswet



Uiterlijk
maandag
15 februari

Laatste dag waarop de **Afdeling bestuursrechtspraak** van de Raad van State uitspraak kan doen (6 dagen na ontvangst beroepschrift).

art. I 7, derde lid, van de Kieswet



Zo spoedig
mogelijk nadat
de lijsten
onherroepelijk zijn
vastgesteld

Centraal stembureau publiceert onherroepelijk vastgestelde kandidatenlijsten in de Staatscourant, het provinciaal blad of het waterschapsblad.

art. I 17 van de Kieswet



Uiterlijk
woensdag
24 februari

De Kiesraad stelt de uitslagprogrammatuur ter beschikking.

art. Ea 6 van het Kiesbesluit



Maart 2027

Uiterlijk
woensdag
3 maart

Stempassen moeten in het bezit zijn van de kiezer.

art. J 7, tweede lid, van de Kieswet



Uiterlijk
woensdag
3 maart

Burgemeester publiceert in het Gemeentebblad:

- afwijkende openingstijden en locaties voor de telling van de bijzondere stembureaus
- openingstijden en locaties van mobiele stembureaus

art. J 1a, eerste en derde lid; art. J 4a, eerste lid van de Kieswet



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB: Registratie en
kandidaatstelling



Organisatie
stemming en telling



Gemeentelijk
stembureau



CSB en HSB:
Uitslagvaststelling

Maart 2027

Uiterlijk
woensdag
3 maart

Burgemeester en wethouders publiceren in het Gemeenteblad: tijd en plaats van de zitting van het gemeentelijk stembureau.

art. Na 2, tweede lid, van de Kieswet



Uiterlijk
vrijdag
12 maart

Burgemeester bezorgt op het adres van de kiezers:

- de kandidatenlijsten;
- een overzicht van de adressen en openingstijden van de stemlokalen en mobiele stembureaus. Met vermelding welke stemlokalen toegankelijk zijn voor mindervaliden;
- een overzicht van de adressen en zittingstijden van het gemeentelijk stembureau en (bij meerdere locaties) waar de werkzaamheden van het gemeentelijk stembureau voor welk stembureau worden verricht.

art. J 4, eerste lid, J 9 en Na 2, vierde lid van de Kieswet; art. J 1 van het Kiesbesluit



Uiterlijk
vrijdag
12 maart

Mogelijkheid om schriftelijk een vervangende stempas, schriftelijke volmacht of kiezerspas aan te vragen.

art. J 8, derde lid, art. L 7, eerste lid en art. K 3, derde lid, van de Kieswet



Uiterlijk
dinsdag
16 maart,
12.00 uur

Mogelijkheid om mondeling een vervangende stempas en kiezerspas aan te vragen.

art. J 8, derde lid en K 3, derde lid, van de Kieswet



Woensdag
17 maart

Dag van stemming

art. J 1, eerste lid, van de Kieswet



Onmiddellijk
na stemmen
(niet eerder
dan 21.00 uur)

Stembureau verricht stemopneming (bij centrale stemopneming alleen op lijstniveau) en stelt het aantal toegelaten kiezers vast. Maakt hiervan proces-verbaal N 10 op. Verpakt en verzegelt stembescheiden.

art. J 1a, derde lid, art. N 1a-N 10 van de Kieswet; art. N 2 van het Kiesbesluit



Onmiddellijk
na stemopneming
door het
stembureau

Stembureau draagt het proces-verbaal met de verzegelde stembescheiden over aan de burgemeester. De burgemeester zorgt voor transport en opslag tot aan de zitting van het gemeentelijk stembureau.

art. N 11 van de Kieswet; art. N 1, N 3 en N 4 van het Kiesbesluit



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



Organisatie
stemming en telling

Maart 2027

Voorafgaand aan de zitting van het gemeentelijk stembureau

Burgemeester draagt de stembescheiden over aan het gemeentelijk stembureau en maakt overdrachtsdocument N 5 op.

art. N 11 van de Kieswet; art. N 1, N 3 en N 4 van het Kiesbesluit



Donderdag
18 maart

Openbare zitting **gemeentelijk stembureau** voor de verkiezing van de Provinciale Staten. Controle van de processen-verbaal van de stembureaus (bij decentrale stemopneming). Of vaststellen totaal aantal stemmen op iedere kandidaat en iedere lijst (bij centrale stemopneming).

Vaststellen totaal aantal stemmen in de gemeente.
Invoeren van deze aantallen en opmaken proces-verbaal Na 31.

art. Na 1, eerste lid, art. Na 10 e.v. ofwel art. Na 16 e.v. van de Kieswet; art. Na 26, art. Na 26a, art. Na 27, eerste lid en art. Na 31 van de Kieswet



Donderdag
18 maart of
vrijdag 19 maart

Openbare zitting **gemeentelijk stembureau** voor de verkiezing van het algemeen bestuur van het waterschap. Controle van de processen-verbaal van de stembureaus (bij decentrale stemopneming). Of vaststellen totaal aantal stemmen op iedere kandidaat en iedere lijst (bij centrale stemopneming).

Vaststellen totaal aantal stemmen in de gemeente. Invoeren van deze aantallen en opmaken proces-verbaal Na 31.

art. Na 1, tweede lid, art. Na 10 e.v. ofwel art. Na 16 e.v. van de Kieswet; art. Na 26, art. Na 26a, art. Na 27, eerste lid en art. Na 31 van de Kieswet



Onverwijld na
vaststellen
gemeentetotaal

Burgemeester brengt proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau en een digitaal uitslagbestand over naar het centraal stembureau, of (bij meerdere kieskringen) het hoofdstembureau. Bij decentrale stemopneming worden de processen-verbaal van de stembureaus en eventuele corrigenda ook overgebracht.

art. Na 35 van de Kieswet



Onverwijld na
vaststellen
gemeentetotaal
tot 3 maanden
na toelating
gekozenen

Burgemeester publiceert de processen-verbaal van de stembureaus en het gemeentelijk stembureau, een digitaal uitslagbestand en eventuele corrigenda zonder ondertekening op de website van de gemeente.

art. Na 33 van de Kieswet



Onverwijld na
vaststellen
gemeentetotaal
totdat over toelating
gekozenen is beslist

Burgemeester legt afschriften van de processen-verbaal van de stembureaus en het gemeentelijk stembureau en eventuele corrigenda ter inzage op het gemeentehuis.

art. Na 34 van de Kieswet



Maandag
22 maart,
10.00 uur

Besloten zitting van de **hoofdstembureaus** van de provincies met meerdere kieskringen. Vaststelling van het kieskringtotaal en opmaken proces-verbaal O 7.

art. O 4, O 5, O 5a, O 6, eerste lid en art. O 7 van de Kieswet



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



Gemeentelijk
stembureau



CSB en HSB:
Uitslagvaststelling

Maart 2027

Aansluitend
aan zitting
hoofdstembureau

Hoofdstembureau publiceert op de website van de gemeente het proces-verbaal O 7 zonder handtekeningen en digitaal uitslagbestand. En legt een afschrift ter inzage op het gemeentehuis. Brengt processen-verbaal, digitaal uitslagbestand en eventuele corrigenda naar het centraal stembureau.

art. O 8 en O 9; art. O 10 van de Kieswet



Tot 48 uur
vóór de zitting
van het centraal
stembureau

Personen kunnen bij het **centraal stembureau** schriftelijk melding maken van fouten in een proces-verbaal van een stembureau of een gemeentelijk stembureau.

art. P 1b van de Kieswet



Na ontvangst
gemeentetotaal

Centraal stembureau controleert de uitslag en draagt zo nodig het gemeentelijk stembureau op een mogelijke fout in de telling te onderzoeken.

art. P 1, P 1d en P 1e van de Kieswet



Onverwijld na
opdracht centraal
stembureau

Gemeentelijk stembureau onderzoekt in opdracht van het centraal stembureau de telling en stelt deze zo nodig opnieuw vast in een openbare zitting. Opmaken proces-verbaal P 2a en corrigendum Na 14. Burgemeester publiceert proces-verbaal en corrigendum op de website van de gemeente en brengt gecorrigeerde telling naar het centraal stembureau.

art. P 1e, Na 33 en Na 34 van de Kieswet; art. P 2a en P 2b van het Kiesbesluit



Na ontvangst
gecorrigeerd
gemeentetotaal

Centraal stembureau verwerkt gecorrigeerde telling en stelt een corrigendum op bij het proces-verbaal O 7 van het hoofdstembureau (alleen bij meerdere kieskringen).

Het hoofdstembureau publiceert het gecorrigeerde kieskringtotaal.

art. P 1f en P 1g van de Kieswet



Uiterlijk
de dag van
vaststelling van de
verkiezingsuitslag

Kiesraad publiceert de meldingen over een vermeende of geconstateerde storing in de uitslagprogrammatuur of aantasting van de werking, betrouwbaarheid of beveiliging van de uitslagprogrammatuur of de dreiging daarvan op de website.

art. Ea 9, derde lid, van de Kieswet en art. Ea 8, eerste lid, van het Kiesbesluit



**Zo spoedig
mogelijk**, maar
niet eerder dan
donderdag
25 maart*

Openbare zitting **centraal stembureau** voor de vaststelling van de uitslag en het opmaken proces-verbaal P 22.

art. P 20, eerste en tweede lid, P 20a, eerste lid, P 21 en P 22, eerste lid, van de Kieswet



Advies Kiesraad:
donderdagmiddag
25 maart
(na 12.00 uur)

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB en HSB:
Uitslagvaststelling

Maart 2027

Onverwijld na
zitting centraal
stembureau*

Centraal stembureau publiceert proces-verbaal P 22 met digitaal uitslagbestand zonder handtekeningen op de website van de gemeente en legt een afschrift ter inzage. Brengt processen-verbaal en eventuele corrigenda naar het vertegenwoordigend orgaan en stuurt digitaal uitslagbestand naar de Kiesraad.

art. P 23 en P 24 van de Kieswet



Uiterlijk de dag
na de vaststelling
van de uitslag*

Voorzitter **centraal stembureau** stelt benoemden schriftelijk in kennis van hun benoeming en geeft tegelijk schriftelijk kennis van de benoeming aan het vertegenwoordigend orgaan.

art. V 1, eerste en derde lid, van de Kieswet



Uiterlijk
de 10e dag na
dagtekening
kennisgeving
benoeming

Benoemde deelt aan Provinciale Staten of het algemeen bestuur schriftelijk mee dat deze de benoeming wel of niet aanneemt.

art. V 2, eerste en vierde lid, van de Kieswet



Onverwijld en
uiterlijk op dinsdag
30 maart*

Provinciale Staten of algemeen bestuur in oude samenstelling onderzoekt geloofsbriefen en besluit over toelating leden.

art. V 4, eerste lid, van de Kieswet



Woensdag
31 maart

Dag met ingang waarvan **zittende leden van de Provinciale Staten en het algemeen bestuur** aftreden.

art. C 4, tweede lid, van de Kieswet



Woensdag
31 maart

Eerste vergadering van de **nieuw gekozen Provinciale Staten**.
Algemeen bestuur van het waterschap treedt aan.

art. 18 Provinciewet



Na vaststelling
van de uitslag

Centraal stembureau vernietigt ingeleverde kandidatenlijsten en bijbehorende stukken, behalve de instemmingsverklaringen, en maakt daarvan proces-verbaal op.

art. I 19 van de Kieswet



Na vaststelling
van de uitslag

Centraal stembureau schrapt de geregistreerde aanduidingen uit het register die niet waren geplaatst boven een geldige kandidatenlijst.

art. G 2, zevende lid, en G 2a, zevende lid, van de Kieswet



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



CSB en HSB:
Uitslagvaststelling

Na toelating
gekozenen

Burgemeester stuurt alle digitale uitslagbestanden naar de Kiesraad voor opname in de databank verkiezingsuitslagen.

art. Na 36 en O 11 van de Kieswet



3 maanden
na toelating
gekozenen

Burgemeester vernietigt de verzegelde pakken met stembescheiden.

art. N 37 van de Kieswet



3 maanden
na toelating
gekozenen

Het vertegenwoordigend orgaan vernietigt de processen-verbaal van de stembureaus, gemeentelijk stembureaus en hoofdstembureaus (indien van toepassing). Hiervan proces-verbaal opmaken.

art. N 37 van de Kieswet



Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:



Gemeentelijk
stembureau



CSB en HSB:
Uitslagvaststelling



Organisatie
stemming en telling

* In deze periode vallen meerdere erkende feestdagen, namelijk Goede Vrijdag (vrijdag 26 maart 2027), eerste paasdag (zondag 28 maart 2027) en tweede paasdag (maandag 29 maart 2027). Let hierop bij het plannen van de zitting voor het centraal stembureau en eventuele bijeenkomsten met gekozenen. Verplichtingen die op grond van de Kieswet op één van deze dagen vallen, schuiven op naar de eerste dag die geen zaterdag, zondag of feestdag is.

Het is toegestaan om te besluiten dat werkzaamheden die niet in de Kieswet staan wel zullen plaatsvinden op één van deze dagen. Dit kan voorkomen dat veel werkzaamheden op dinsdag 30 maart moeten plaatsvinden. Dat is echter aan de gemeente, het dagelijks bestuur, de griffie, de Provinciale Staten of het algemeen bestuur om in samenspraak te besluiten.

De Kiesraad adviseert om de zitting van het centraal stembureau voor de vaststelling van de uitslag op donderdagmiddag 26 maart (na 12.00 uur) te houden.

Meer informatie

Meer informatie over het organiseren van verkiezingen vind je op www.kiesraad.nl.

Voor vragen kun je contact opnemen met de Kiesraad via:

- [Het Selfserviceportal van de Kiesraad](#)
- www.kiesraad.nl/contact